

BEHAJOZZÁK A LETT KIRÓTKÖZBEN
A HAZASZALLITANDÓ NÉMETEK
BÚTORAIT

zós háborús terveket véglegesen tisztázza a francia kormány. Churchill párisi megbeszélései után tehát Halifax abban a helyzetben lesz, hogy Franciaország nevében is ismertetheti a háborús célokat.

Németország elősegíti a balkáni béke megszilárdulását

Végül meg kell említenünk a Popolo di Roma berlini jelentését. Az olasz lap berlini szerkesztőjének alkalma volt megbeszélést folytatni német vezető politikusokkal és a megbeszélések alapján a következőket írja:

— Határozottan állíthatom, hogy Németország minden törekvése odairányul, hogy az európai konfliktust továbbra is lokálizálni lehessen. Németország tehát a legnagyobb örömmel nézi a balkáni béke megszilárdítására irányuló akciókat. Német politikai körökben azt is kijelentették előttem, hogy a konfliktus kiterjesztése eszépán Anglia és Franciaország érdekeit szolgálja, így tehát a német diplomácia mindent el akar követni a jövőben is, hogy a nemzetközi konfliktusban résztvevő államok számát a minimumra korlátozza.

A Popolo di Roma szerkesztője szerint német politikai körökben semmiféle idegesség sem mutatkozik az orosz-finn tárgyalásokkal kapcsolatban.

VAJTA FERENC

Romániában nem adnak ki külföldre vasúti jegyet

Bukarest, nov. 4. (Stefani)

Romániában ezentúl nem lehet külföldi vasútvonalakra szóló jegyeket vásárolni. Ma kiadott rendelet szerint a külföldre utazók csak a határállomásokon válthatnak jegyeket és csak a rendeltetési ország valutájában. (MTI.)

Szombaton folytatják a finn-orosz tárgyalásokat

Moszkva, november 4.
(Havas-iroda.)

Pénteken este már nem volt újabb finn-

orosz tárgyalás. A két kormány megbízottai valószínűleg szombaton találkoznak újra. (MTI)

Kedvezően fogadták a görög-olasz barátsági jegyzékváltást

Athén, november 4. (Stefani)

Valamennyi lap feltűnő helyen hozza a Stefani-iroda közleményét az olasz-görög meg egyezségről és közli ennek az eseménynek világviszhangját is. A „Typos” című lap vezércikkben igen kedvezően ír a jegyzékváltásról, amely a békés szellemű két ország között lefolyt és kívánja, hogy a két ország további konkrét megállapodásokra jusson. A görög nép — írja a lap — csodálattal tekint arra a gazdagon gyümölcsöző korszakra, amelynek jellegét Mussolini történelmi alakja adja meg. A cikk dicsőíti az olasz szellemet és örömmel állapítja meg a hagyományos barátságot Róma és Athén között.

Berlini jelentések szerint Róma és Athén jegyzékváltását politikai körökben élénk megértéssel és rokonszenvvel fogadják, mégpedig nemcsak azért, mert Olaszországgal a

Német Birodalmat szoros szolidaritás fűzi össze és Görögország évek hosszú sora óta jóviszonyt tart fenn Németországgal, hanem azért is, mert e jegyzékváltásnak az ankarai egyezmény következtében előállott Balkán-helyzetben különleges jelentőséget tulajdonítanak.

Mint Belgrádból jelentik, az olasz-görög jegyzékváltás Jugoszláviában kitűnő benyomást tett. A sajtó újabb bizonyítékát látja benne az olasz akaratnak, hogy a béke és stabilitás a Balkánon megmaradjon.

Politikai körökben megállapítják, hogy az Adrián és a Földközi-tenger keleti részén a biztonság kialakulása van. Ez kitűnik abból is, hogy e napokban Jugoszlávia 200.000 emberrel demobilizált és ekként tényleges létszámát — tartalékosokkal együtt — 400.000 emberre csökkentette. (MTI)

Emléktáblával jelölik meg a Szentkirályi-utca 18. sz. házat, ahol Katona a Bánk bánt írta

Emeletes perpaloták között, a Szentkirályi-utca 18. szám alatt húzódik meg az egyemeletes épület, amelyben a múlt század elején a magyar irodalom kitűnő ségei találkoztak. Több, mint száznegyven esztendősen épült ez, amelyet akkor építettek, amikor még Pest városának a Múzeum mögötti része majdnem pusztán sivatag volt. Csak nagyritkán zöldült itt-ott néhány veteményes kert. Romantikus, természetkedvelő, magányt kereső pár ember szánta rá magát, hogy ide épít magának fészket, otthont. Erre szánta magát akkoriban Karacs Ferenc is, a magyar rézmetszőművészet úttörő mestere, Kultúr Istvánnal együtt, a magyar színművészet egyik első harcosával. Karacs tüstént hozzá is fogott az építkezéshez, nemes traktusú, akkor divatos — ma empírenek nevezett — stílusban tartott szép emeletes hajlékot emelt családjának.

Nevezetes ház volt és akkoriban, nemcsak irodalmi szalonjáról volt híres, hanem arról is, hogy Karacs Ferenc fiatal költőnek és írónak adta fölösleges szobát, mégpedig teljesen ingyen. Itt lakott valamikor a fiatal jurátus, Katona József, aki abban az időben — 1811 és 1813 között — titokban színészkedett is és aki a Szentkirályi-utca egyik közeli házában írta meg nagy művét, a Bánk bánt.

Karacs Ferenc rézmetsző és térképrajzoló a lelkész pályát hagyta ott a rajz kedvéért. Annyira jeleskedett rajzban, hogy 1796-ban a pozsonyi országgyűlésen is bemutatták a rendeknek Karacs Ferencet, aki Dugonics virágkönyveihez készített rézmetszésű mellékleteket. Neje, Takács Éva, az első női lapszerkesztő volt, aki először szólalt fel a Tudományos Gyűjteményben a nők joga mellett. Kitűnő tollú színházi kritikus is volt.

Leányuk, Karacs Teréz, szintén a irodalom felé hajlott, a Regélőbe, Életképekbe, a Honderűbe írta józsi, magyaros elbeszéléseit. Később köztisztviselőként álló pedagógus lett, igazgatója a miskolci felsőleányiskolának. Több munkája jelent meg, így egy drámája „Játékszín, Terv” címmel, majd egy másik könyve a régi magyar népszékekről.

Most irodalmi társaságok által indított mozgalom eredményeként emléktáblát tesznek a házra, ahol az első magyar asszonyszerkesztő irodalmi szalonja volt és ahová a századejéi kor írói, színészei francia mintára sűrűn jártak.

Karacs Teréz naplójában hosszan ír a Szentkirályi-utcai 18. számú ház életéről. Régen Ösz-utcának nevezték a mai Szentkirályi-utcat. Naplójában Karacs Teréz megírja, hogy Katona József sűrűn feljárt hozzájuk, a Jeruzsálem pusztulása című munkáját saját illusztrációival díszítette és ajándékba adta Karacsné Takács Évának. Ez a nagyértékű kézirat így Karacs Teréz tulajdonába került, aki ezt a Színművészeti Akadémia könyvtárána ajándékozta. A Bánk bánt megírása után tudvalevően az akkori magyar színtársulat minden törekvése ellenére sem tudták előadni, mert a Bécsből remegő cenzura betiltotta az előadást. És amikor évek múlva Egressy Gábor jutalomjátékaul választotta a Bánk bánt, a nagy sikerű előadás után a társulat színészei elmentek a Szentkirályi-utca 18-as számú házba, ahol a költőről meghatóttan emlékeztek meg.

Meglátogattuk a régi, komoly stílusban épített házat, amelynek kis udvarán gesztenyefa áll, a bolthajtásos folyosókon empire stílusú lámpa. Az udvaron egy régi kőkút áll, amelynek márványkövén ez olvasható: 1867. A kiegyezés idején építették a kútat, amelyet eredeti stílusáért sokan meg akartak vásárolni,

Beszégettünk a ház tulajdonosnőjével, aki a következőket mondotta:

— Családom 48 éve lakik ebben a házban. Szüleim egy Greffenthal nevű hentesmestertől vették a házat. Annyit tudok, hogy jóval a 48-as idők előtt épült ez a ház, amelyben papok is laktak és úgy tudom, hogy kolostor is volt. Irodalmi körökben nagy vita volt a ház körül, hogy a Szentkirályi-utcának ebben a házában lakott-e Katona József, illetve itt írta-e a Bánk bánt. Tekintélyes tudósok állítják, hogy itt írta a Bánk bánt, ezzel szemben mások a Szentkirályi-utca másik házára hivatkoznak. Több dolog azonban bizonyos. Így például az, hogy ebben a házban volt Karacsék irodalmi szalonja, ahová sűrűn feljárt Katona József és az is biztos, hogy ebben a házban, abban a lakásban, ahol a házmester lakik, lakott Katona József is.

Ezt mondja a háztulajdonosnő az öreg házról, amely már mélyebben fekszik, mint az utca szintje, hirdelve a magyar multat a modern paloták közelében...

D. M.

Varga József miniszter megnyitotta az ország első légtitkalmi ipari tanfolyamát

Az iparügyi minisztérium, valamint a légtitkalmi és a légvédelem szempontjából az első osztályba sorolt ipartelepek és üzemek áldozatkészségéből a Benczur-utca 25. alatt légtitkalmi ipari tanfolyam létesült, amelynek ma délelőtt tíz órakor volt az ünnepélyes megnyitása. A megnyitóünnepélyen megjelentek a főváros, az ipari üzemek és vállalatok képviselőiben, továbbá az Országos Légvédelmi Parancsnokság nevében vitéz Fábry Dániel tábornok, országos légvédelmi parancsnok. Varga József kereskedelmi és iparügyi miniszter adta át rendeltetésének a tanfolyamot. A miniszter megnyitóbeszédében röviden ismertette a tanfolyam célját, kiemelve, hogy ez a tanfolyamot rövidesen követni fogják a többi hasonló célú tanfolyamok is.

A miniszter és a kíséretében megjelentek ezután a tanfolyam helyiségeit és a felszerelési tárgyakat tekintették meg.

Mennyi vásárlót köszönhet a kereskedő az újságreklámnak

A reklámművészet és a propagandavilág legidővelőbb szaktekintélyei, meg egész sor közgazdasági és kereskedelmi kiválóság hallgatta végig azt a rendkívül érdekes előadást, amelyet az Elektromos Művek központi székében Barinkay Ferenc, a Reklámszövetség alelnöke a kereskedelmi élet egyik nagy problémájáról: az újsághirdetés hasznosságáról tartott.

Az előadó rámutatott arra, hogy ma már senki sem folytathat eredményes gazdasági tevékenységet, aki az újságokban való rendszeres és megfontolt hirdetés mellőzi. A megfontoltságot úgy kell érteni, hogy az újsághirdetés csak akkor eredményes, ha lélektanilag megfontolt és megalapozott.

Egész sor példával támasztotta alá Barinkay Ferenc az újsághirdetés eredményességéről tett megállapításait. Ezek közül legérdekesebb egy londoni áruház statisztikája, amelyből kiderült, hogy

hogyvevőinek nyolcvanékét százaléka az újsághirdetéseket ösztönzésére vásárol.

Amerikában az USA négyszázhuszonhét legnagyobb cége, amely évi százötvenmillió dollárnál többet költ a naplajokban való hirdetésre, forgalmának nyolcvanegy százalékát köszönheti az újsághirdetésnek.

Foglalkozott az előadó a hazai hirdetés viszonyokkal is, arra a megállapításra jutva, hogy

nálunk az újsághirdetés harminc-negyven százalékkal olcsóbb a külföldi tarifánál. Ebben az olcsóságban rejlik lehetőséget az a kereskedő látja legjobban, aki külföldi tanulmányai során megismerkedett a reklám szültségével. Az előadás tudományos részét a jó és rossz újsághirdetésről készített érdekes vetített képek egészítették ki.

— Gyomortrontásnál igyunk mindig egy pohár természetes „Károly József” keserűvizet, mert ez az emésztőcsatornát gyorsan és alaposan kitisztítja és így biztos megkönnyebbülést hoz. Kérdezze meg orvosát!

Hideg a lakása?
Rossz a kályhája!?

MÉG MA RENDELJEN POLYTON LÉŐ

"Termokobax", KÁLYHÁT

BARMELYIK CSERÉPKÁLYHÁS MESTERREL!

FELVILÁGOSÍTÁST AD:

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS GÁZMŰVEI MELLÉKTERMÉK OSZTÁLYA

TEL: 140-037 TISZA KÁLMÁN TÉR 20